2 རྒྱལ་ནང་གསར་འགྱུར། 2025ལོའི་ཟླ་1ཚེས་6

རེས་གཟའ་ཟླ་བ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་།

ཟླ་1ཚེས་5ཉིན་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཀླད་ཀོར་
ནས་བཟུང་། རྒྱལ་ཡོངས་ལྕགས་ལམ་
གྱིས་མེ་འཁོར་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་
གསར་པ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་
ཐབས་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་རྗེས། རྒྱལ་ཡོངས་
ལྕགས་ལམ་གྱིས་བྱ་ཐབས་ལ་གཞིགས་ནས་
གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་འགྲུལ་པའི་མེ་
འཁོར་13028བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དེ་ད་
ལྟའི་དཔེ་རིས་ལས་མེ་འཁོར་230མང་དུ་
ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། དངོས་ཟོག་མེ་འཁོར་
22859འཁོར་སྐྱོད་བྱས་པ་དེ་ད་ལྟ་ལས་མེ་
འཁོར་91མང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྕགས་ལམ་གྱི་
འགྲུལ་པ་དང་དངོས་ཟོག་འདྲེན་པའི་ནུས་
པ་དང་། ཞབས་ཞུའི་སྤུས་ཚད། འཁོར་
སྐྱོད་ལས་ཕྱོད་བཅས་སྔར་བས་མཐོ་རུ་འགྲོ་
རྒྱུ་རེད།
པར་འདི་ནི་ཟླ་1ཚེས་4ཉིན་འགྲུལ་
སྐྱེལ་མེ་འཁོར་ཞིག་ནན་ཅིང་འབྲི་ཆུའི་ཟམ་
ཆེན་འོག་ནས་ཐོན་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་
སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རྒྱལ་ཡོངས་ལྕགས་ལམ་གྱིས་ཟླ་1ཚེས་5ཉིན་ནས་བཟུང་མེ་འཁོར་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་གསར་པ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་1
ཚེས་4ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཚེས་4
ཉིན་གསར་འགོད་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་གཞིགས་
ན། ཀྲུང་གོ་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་
ཤེས་ལྡན་པའི་ཡར་སྐུལ་ལས་གཞིའི་ཆེད་དོན་འཆར་
གཞི་ཁག་དང་པོར་འབུམ་རམས་པ་3226བདམས་
ཤིང་། ཁོང་ཚོར་རིག་གཞུང་གི་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ་དང་། རིག་གཞུང་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རིག་གཞུང་ཡར་རྒྱས་
མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཆེད་དོན་གསོ་
སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་དུས་ཡུན་ནི་2025ལོའི་ཟླ་1པ་
ནས་2026ལོའི་ཟླ་12པ་བར་རེད།
ཀྲུང་གོ་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་2024
ལོའི་ཟླ་9པར་ཆེད་དོན་འཆར་གཞི་དེ་ལག་བསྟར་
བྱེད་འགོ་ཚུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རིག་གཞུང་
ཐོན་ཁུངས་ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་
ཤུགས་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུའི་ཚན་རྩལ་གྲབས་གསོག་
དཔུང་ཁག་ལ་དེ་བས་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་ཕན་པ་ཐོབ་པར་
བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད།
ཀྲུང་གོ་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་རྩ་འཛུགས་མི་
དོན་པུའུ་ཡི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བས་ངོ་སྤྲོད་
བྱས་པར་གཞིགས་ན། ཆེད་དོན་འཆར་གཞི་དེ་
གཙོ་བོ་མཐོ་སློབ་དང་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་སྒྲིག་
གཞིའི་ལོ་30མན་གྱི་ཚན་རིག་དང་། བཟོ་
ལས། ཞིང་ལས། གསོ་རིག་བཅས་ཚན་ཁག་གི་ལོ་
རིམ་མཐོ་བའི་འབུམ་རམས་པ་སློབ་མར་ཕྱོགས་ནས་
དུས་ཡུན་ལོ་2ལས་མི་བརྒལ་བའི་གསོ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
པ་རེད། འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་ཀྲུང་གོ་
ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་

ཚོགས། ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་ཚན་རྩལ་མཐུན་
ཚོགས། མཐོ་སློབ་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་བཅས་
ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་ལེགས་འགྲུབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཙོ་
གནད་ཐོག་འཆར་གཞིའི་ནང་ཚུད་པའི་མི་སྣར་རིག་
གཞུང་གི་རོགས་སྐྱོར་དང་། རྩ་འཛུགས་ཀྱི་བསྡུ་
ལེན། རིག་གཞུང་ཞོར་ལས་བཅས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་
ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་རེད།
རིག་གཞུང་རོགས་སྐྱོར་དེ་གཙོ་བོ་འཆར་
གཞིའི་ནང་ཚུད་པའི་མི་སྣ་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་རིག་
གཞུང་ཚོགས་འདུའི་ནང་ཞུགས་པ་དང་། ཆུ་ཚད་
མཐོ་བའི་རིག་གཞུང་དཔྱད་རྩོམ་སྤེལ་བ། ཕྱི་རྒྱལ་
དུ་ཕྱིན་ནས་སྤེལ་རེས་དང་སློབ་སྦྱོང་འཚམས་འདྲི་
བྱེད་པ་བཅས་ཡིན། ཀྲུང་གོ་ཚན་རྩལ་མཐུན་
ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམངས་ཤོག་སྒོར་ཁྲི་4ལས་མི་བརྒལ་
བའི་རོགས་སྐྱོར་གྱི་ཚད་གཞི་གཞིར་བཟུང་འཆར་
གཞིའི་ནང་ཚུད་པའི་མི་སྣར་རོགས་སྐྱོར་གྲོན་དངུལ་
མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་རེད།
རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་བསྡུ་བའི་ཁོངས་སུ་འཆར་
གཞིའི་ནང་ཚུད་པའི་མི་སྣ་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ཡུན་ནང་
རིན་མེད་ངང་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མའི་
ཚོགས་མིར་འགྱུར་བར་རོགས་རམ་བྱེད་པ་དང་།
ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མི་སྣ་སྔོན་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཚོགས་
ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཞུགས་
རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་པར་མ་ཟད། ལས་རིགས་
ཐད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒན་རབས་པར་སློབ་སྦྱོང་དང་
བློ་འདྲི་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་བས་མང་བ་མཁོ་འདོན་
བྱས་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་ནུས་པ་མཐོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ་བཅས་ཚུད་ཡོད།
རིག་གཞུང་ཞོར་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འཆར་

གཞིའི་ནང་ཚུད་པའི་མི་སྣས་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་རིག་
གཞུང་ཚོགས་འདུ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་རིག་
གཞུང་རྩ་འཛུགས་སུ་ཞོར་ལས་ལས་རོགས་ཀྱི་ལས་
གནས་འཁུར་རྒྱུར་རོགས་རམ་དང་། རིག་གཞུང་
དུས་དེབ་ནང་རྩོམ་སྒྲིག་ལས་རོགས་ཀྱི་ལས་གནས་
ཞོར་ལས་འཁུར་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོར་རྩེ་
སོན་གྱི་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་རྗེས་
འདེད་དང་། རིག་གཞུང་སྤེལ་རེས་ནང་གཏིང་
ཟབ་ངང་ཞུགས་པ། ཕྱོགས་མང་པོའི་རིག་གཞུང་
མཛུབ་ཁྲིད་ཐོབ་པ་བཅས་ལ་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ་ཚུད་
ཡོད།
གཞན་ཡང་ཀྲུང་གོ་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་
ཀྱིས་ད་དུང་འཆར་གཞིའི་ནང་ཚུད་པའི་མི་སྣ་ཀྲུང་གོ་
ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་ཚོགས་དང་། འཛམ་
གླིང་གཞོན་ནུ་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་གྱི་དབུ་
ཚོགས། འཛམ་གླིང་ཚན་རྩལ་དང་འཕེལ་རྒྱས་གླེང་
སྟེགས། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཚན་རིག་བྱང་
ཚད་སྐུལ་འདེད་ཚོགས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གལ་
ཆེན་ནང་ཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་མཁོ་འདོན་བྱས་ནས་
ཚན་རྩལ་གྱི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ལྡན་པར་ཕྱོགས་ཡོངས་
ནས་སྤེལ་རེས་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་སྟེགས་བུ་འཛུགས་རྒྱུ་
ཡིན་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། 2025ལོ་
ནས་བཟུང་ཆེད་དོན་འཆར་གཞིའི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་
ཡུལ་གྱི་མི་གྲངས་ལོ་ལྟར་མི་ཁྲི་1ཡས་མས་བར་རིམ་
བཞིན་མང་དུ་བཏང་ནས་ལོ་ལྟར་འབྲེལ་ཡོད་རིག་
ཚན་གྱི་འབུམ་རམས་པ་ཐོན་པའི་སློབ་མའི་བརྒྱ་ཆ་
15ཡན་ཟིན་པར་བྱ་རྒྱུ་རེད།
（སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཀྲུང་གོ་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ལྡན་པའི་ཡར་སྐུལ་
ལས་གཞིའི་ཆེད་དོན་འཆར་གཞི་ཁག་དང་པོར་འབུམ་
རམས་པ་3000ལྷག་ཙམ་བདམས་པ། ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་1

ཚེས་4ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཚེས་5
ཉིན་དུས་ཚིགས་ཉེར་བཞིའི་ཁྲོད་ཀྱི་གྲང་ངར་ཆུང་
བའི་དུས་ཚིགས་སུ་སླེབས་ཡོད། དགུ་གསུམ་པ་དེ་
གཞི་རྩའི་ཐོག་དུས་ཚིགས་དེའི་ནང་ཡིན་ཞིང་། ལོ་
གཅིག་དུས་གཅིག་ནང་གི་གྲང་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་
ཤིག་རེད། ཀྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་གི་རིགས་གཅིག་
མཁས་ཅན་གྱིས་གྲང་ངར་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ལུས་གསོ་
དང་ནད་འགོག་སྟངས་གཙོ་བོ་ནི་གྲང་ངར་འགོག་པ་
དང་མེ་དྲོད་སྲུང་རྒྱུ་ཡིན་པས། དྲོད་ཇུས་ལེགས་པོ་
བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འོས་འཚམ་གྱི་ལུས་སྦྱོང་དང་
འཚོ་བཅུད་ཁ་གསབ་བྱེད་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད།
ཀྲུང་གོ་ཀྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་ཚན་རིག་ཁང་ཞི་
ཡོན་སྨན་ཁང་ཁྲག་ནད་ཚན་ཁག་གི་ཀྲུའུ་རེན་སྨན་པ་
ཐང་ཞུས་ཏུང་གིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན།
གྲང་ངར་ཆུང་བའི་དུས་སུ་གྲང་བརླན་ཅུང་ཚབས་ཆེ་
ཞིང་། གཙོ་བོ་འཁྱགས་གོང་ཆགས་པ་དང་མེ་དྲོད་
ལ་གནོད་སླ་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་འབྱིན་རྔུབ་མ་ལག་གི་
ནད་རིགས་དང་། དོས་དྲག་གི་སྙིང་རྩ་འགག་པ།
འཁྱགས་ཕྱིད། ཚིགས་ནད། ཕོ་རྒྱུའི་ནད་བཅས་
སློང་སྲིད། ཕྱིའི་གྲང་ངར་གྱིས་རླུང་ཁྲག་འཁོར་སྐྱོད་
མི་ལེགས་ཤིང་གྲང་ནད་དང་ན་ཟུག་འབྱུང་བ་
དང་། བུད་མེད་ལ་ཟླ་མཚན་གྱི་ན་ཟུག་རྒྱག་པ་དང་
ཟླ་མཚན་ཏག་ཏག་མི་ཡོང་བ་སོགས་འབྱུང་སླ་བ་རེད།
ཐང་ཞུས་ཏུང་གིས། དེར་བརྟེན། གྲང་
ངར་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ལུས་གསོ་བྱེད་སྐབས“སྟོན་
དགུན་མེ་དྲོད་གསོ་བའི”རྩ་དོན་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་
དགོས་པར་མ་ཟད། ད་དུང་མེ་དྲོད་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་
རྒྱུར་ལྷག་པར་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། ཕྱི་ལ་འགྲོ་
སྐབས་དྲོད་ཇུས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། མགོ་
དང་། སྐེ། རྐེད་པ་སོགས་གཟུགས་པོའི་གཙོ་
གནད་ཁག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། གཉིད་འདང་ངེས་
ཁུག་དགོས་པ། འཆམ་འཆམ་དང་། དལ་རྒྱུགཐའེ་ཅི་ཆོན་སོགས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་གདམ་ག་བྱས་ནས་
ལུས་པོའི་རིམས་འགོག་ནུས་པ་ཇེ་ཡག་ཏུ་གཏོང་
དགོས། ཕྱི་རོལ་དུ་ལུས་རྩལ་རྩེ་སྐབས་སྣ་ཁུང་གིས་
དབུགས་འཐེན་པ་དང་ཁ་ནས་དབུགས་གློད་པའི་བྱ་
ཐབས་སྤྱོད་དགོས་པར་མ་ཟད། ལུས་རྩལ་མ་རྩེད་
སྔོན་ལ་གྲབས་སྦྱོང་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས། ད་དུང་
ཉི་མ་མང་ཙམ་སྲོས་ནས་གྲང་ངར་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲག་

གི་འཁོར་རྒྱུག་དལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཀླད་པར་ཁྲག་མཁོ་
འདོན་མི་འདང་བ་ཞི་ལྷོད་དུ་གཏོང་དགོས།
དགུན་དུས་འཚོ་བཅུད་ཁ་གསབ་བྱས་ན་
གཟུངས་མདངས་ཉམས་གསུམ་གསོ་ཐུབ་པ་དང་།
སང་ལོའི་བདེ་ཐང་ལ་རྨང་གཞི་འདིང་ཐུབ། ཀྲུང་
གོ་ཀྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་ཚན་རིག་ཁང་ཞི་ཡོན་སྨན་
ཁང་ཁྲག་ནད་ཚན་ཁག་གི་སྨན་པ་རབ་འབྱམས་པ་ལི་
རུའེ་པའེ་ཡིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། གྲང་
ངར་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ལུག་ཤ་དང་། སྟར་ཁའི་ཚི་
གུ། ཆི་བི་ཁ། ཤིང་འབྲས་འབྲུག་མིག ཤིང་
འབྲས་ལི་ཙི་སོགས་མཆེར་པ་དང་ཕོ་བར་འཚོ་བཅུད་
གསབ་པའི་ཟས་རིགས་དང་མཁལ་མ་དྲོད་པའི་ཟས་
རིགས་ཟ་དགོས་པ་དང་། ད་དུང་འཇུ་སླ་བའི་ལ་
ཕུག་གི་ཐུག་པ་དང་། ཕོ་བ་གསོ་བའི་ཕུའུ་ལིང་ཐུག་
པ། རླུང་ལ་ཕན་པའི་ཆི་བི་ཁའི་ཐུག་པ་སོགས་ཟ་
དགོས། ཡག་ཤོས་བྱུང་ན་ཟས་གྲང་མོའི་རིགས་དང་
རྗེན་པའི་རིགས་ཟ་མི་རུང་།
ལི་རུའེ་པའེ་ཡིས་དུས་མཚུངས་སུ་དྲན་སྐུལ་
བྱས་དོན། འཚོ་བཅུད་ཁ་གསབ་ཚད་ལས་འགལ་མི་
རུང་། དགོང་ཟས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱས་ནས་ཕོ་བ་
གསོ་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་གཞི་ཚ་དྲོད་རྒྱས་སླ་
བའི་རིགས་ཀྱིས་འཚོ་བཅུད་ཁ་གསབ་རན་པོ་བྱེད་
དགོས། འཚོ་བཅུད་ཁ་གསབ་ཤུགས་ཆེ་དྲགས་ཚེ་
གཟུགས་པོའི་ནང་ཚ་དྲོད་རྒྱས་ནས་ཁ་སྦུག་རུལ་ནད་
དང་། དབུགས་ལམ་གྱི་གཉན་ཚད། བཙོག་པ་
འགག་པ་སོགས་ཀྱི་ནད་རྟགས་འབྱུང་སྲིད།
གྲང་ངར་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ད་དུང་ཀྲུང་ལུགས་
གསོ་རིག་གི་ལག་རྩལ་འོས་འཚམ་སྤྱད་ནས་ལུས་པོ་
གསོ་ཆོག ཧུའུ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཀྲུང་ལུགས་དང་ནུབ་
ལུགས་ཟུང་འབྲེལ་སྨན་ཁང་གི་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པ་
ཤའོ་ཁྲང་ཅང་གིས་དྲན་སྐུལ་བྱས་དོན། གྲང་ངར་
ཆུང་བའི་དུས་ནི་མཁལ་མ་གསོ་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་
ཤོས་ཡིན། མེ་བཙའ་སོགས་ཀྱིས་གསང་མིག་ལ་སྨན་
བཅོས་བྱས་ན་མཁལ་མ་གསོ་བའི་ནུས་པ་ངེས་ཅན་
ཞིག་ཐོན་པས། མིའི་ལུས་ཕུང་གི་རིམས་འགོག་ནུས་
པ་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐུབ། གཉིད་ཡག་པོ་ཁུག་མ་ཐུབ་ཚེ་
དགོང་མོར་རྐང་པ་ཆུ་ཚ་པོའི་ནང་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ཡས་
མས་སྦངས་ན་ཁྲག་གི་འཁོར་རྒྱུག་ཡག་པོ་ཐུབ་པར་
ཕན་ཐོགས་ཡོད་ལ་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
གཉིད་ཁུག་ཚད་ལེགས་སུ་གཏོང་ཐུབ།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

དགུ་གསུམ་པ་སླེབས་ལ་ཉེ་བས་དྲོད་ཇུས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）མཚན་མོའི་ཁྲོམ་བཀྱག གློག་བརྙན་
ཁང་སོགས་ཡོད་པས། ཉོ་ཚོང་ལྟེ་གནས་དེས་དོན་དངོས་དང་ཟུང་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ། མཚན་མོའི་ཉོ་ཚོང་དང་། མཚན་མོའི་གསོལ་
སྟོན། མཚན་མོའི་ཡུལ་སྐོར། མཚན་མོའི་རོལ་རྩེད། མཚན་མོའི་
འཁྲབ་སྟོན་སོགས་མཚན་མོའི་འཛད་སྤྱོད་རྣམ་པ་སྔར་བས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་སུ་བཏང་ནས། ཉོ་ཚོང་ཉམས་ལེན་དང་། བཟའ་བཏུང་
ལོངས་སྤྱོད། རིག་གནས་འཚོལ་ཞིབ། སྤྲོ་གསེང་རོལ་རྩེད་སོགས་
གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་བཏོད་
ཡོད། གྲོང་བྱང་གནམ་ས་གསར་པའི་ཉོ་ཚོང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཅིང་
ལི་གཞོན་པ་ལིང་ཧྭ་ཡིས། སླད་ཕྱིན་ང་ཚོས་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་སྒོ་རྣམ་
པ་སྣ་ཚོགས་མུ་མཐུད་སྤེལ་ནས་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་
ལ་ཚ་རླབས་གསར་པ་ཞིག་འཕྱུར་བར་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད། མཚན་མོར་
ཚགས་ཤ་འགྲེམས་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། ལོ་གསར་སྐབས་ཚོན་ཁྲ་ཅན་གྱི་
ཤོག་སྦག་རྒྱག་པ། མཚན་མོར་ལོ་གསར་གྱི་མཁོ་ཆས་འགྲེམས་ཚོང་
བྱེད་པ། ཉོ་ཚོང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་དུས་སྟོན་འཚོག་པ་སོགས་ཀྱི་
བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་ནས་མཚན་མོའི་འཛད་སྤྱོད་ལ་སྔར་བས་
ལེགས་པའི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
མགྱོགས་མྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར། རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་
མཉམ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བའི་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་གཅིག་
བསྡུས་ཁུལ་ཁག་གཅིག་གཏོད་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་།
སྤུས་ཚད་མཐོ་ལ་དར་སྲོལ་ཆེ་བའི་མཚན་མོའི་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཁག་ཅིག་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་དགོས། རང་གྲོང་གིས་2024ལོར་གྲོང་བྱང་གནམ་
ས་གསར་པའི་ཉོ་ཚོང་ལྟེ་གནས་དང་། ཐེན་ཧའེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐང་
ཆེན། སྣེའུ་ཝན་ཏཱ་ཐང་ཆེན། ཚེ་མཆོག་གླིང་བོད་ལུགས་སྒོ་རའི་
ཁྲོམ་གཞུང་བཅས་4ནི་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་དུ་
གཏན་འཁེལ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་སའི་དབྱིངས་དང་། བོད་ལྗོངས་
ཐེན་ཧའེ་ཚོང་ར། བར་སྐོར་ཚོང་གྲོང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མང་
ཚོགས་རིག་གནས་ལུས་རྩལ་ལྟེ་གནས། སྟོད་ལུང་མཚན་ཁྲོམ་
སོགས་10མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཔེ་སྟོན་ས་ཚིགས་སུ་གཏན་
འཁེལ་བྱས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རིམ་པ་སྤོར་རྒྱུ་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དོ་
དམ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད། གྲོང་མི་སྒྲོལ་
མས། དེ་སྔ་ལྷ་སའི་མཚན་མོ་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་མེད། ད་ཆ་མཚན་
མོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གྲོང་ཁྱེར་ཧྲིལ་པོར་
དེ་བས་གསོན་ཤུགས་ལྡན་པའི་ཚོར་སྣང་སྟེར་གྱི་འདུག ང་ཚོས་
རོལ་རྩེད་སྣ་ཚོགས་རྩེད་ཐུབ་པ་དང། རིག་གནས་ཀྱི་ནང་དོན་
ཉམས་སུ་མྱོང་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱད་ལྡན་གྱི་ཚོང་ཟོག་སྣ་
ཚོགས་ཀྱང་ཉོ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག སླད་ཕྱིན་ལྷ་སའི་མཚན་མོ་དེ་བས་
འཁྲུག་ཆ་དོད་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཤད་ན་
དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཞན་
ཞིག་ནས་བཤད་ན་དམངས་འཚོའི་བདེ་སྐྱིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་

པས། དེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཚན་མོར་བཀྲག་མདངས་འཚེར་བའི་
འོད་མདངས་ཤིག་བསྣན་ཞིང་། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒུལ་
ཤུགས་གསར་པ་ཞིག་དེ་བས་བསབས་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་
རིང་། རང་གྲོང་གིས་ཚོང་ལས་བྱེད་སྒོའི་དུས་ཚོད་རིང་དུ་བཏང་
སྟབས། འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་འཕར་རྒྱུར་སྐུལ་ཁྲིད་ཐུབ་པ་
དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལའང་འཕར་གཞི་གསར་པ་བྱུང་
བར་མ་ཟད། ལས་ཞུགས་ཀྱི་ལས་གནས་ཀྱང་འབོར་ཆེན་བཏོད་
ཐུབ་ཡོད། ད་དུང《མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
མགྱོགས་མྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལག་
བསྟར་བསམ་འཆར》ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བཟོས་ཏེ། 2025ལོར་
སླེབས་སྐབས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱིས་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་མཚན་མོའི་
དཔལ་འབྱོར་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་10དང་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་དཔེ་
སྟོན་ས་ཚིགས་20སྐྱེད་སྲིང་དང་གཏན་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་ཁ་གསལ་བཏོན་
ཡོད། ལྷ་སའི་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་ཐད། མཚན་མོའི་ཉོ་
ཚོང་དང་། མཚན་མོའི་གསོལ་སྟོན། མཚན་མོའི་ཡུལ་སྐོར།
མཚན་མོའི་རོལ་རྩེད། མཚན་མོའི་འཁྲབ་སྟོན། མཚན་མོའི་ལུས་
རྩལ། མཚན་ཟས། མཚན་མོའི་ལྟ་ཀློག མཚན་མོའི་ཉལ་
ཁང་། མཚན་མོའི་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཟུར་ཚད་10ཡི་ཐོག་ནས་གནད་
སྨིན་གྱི་བྱ་ཐབས་བཟོས་ཤིང་། འགན་འཁྲིའི་ཚན་པ་ཁ་གསལ་
བཟོས་པ་དང་། ལས་ཀའི་འགན་འཁྲི་ནན་དུ་བཏང་བ། མིག་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དང་། རྣ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། ལྕེ་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། སྣ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། ལུས་ཤེས་

སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཅས་ཚོར་བ་ལྔ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་མཚན་
མོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མ་ལག་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་བཏོད་
དེ། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བར་
བཅངས་པའི་དགོས་མཁོ་སྔར་བས་བསྐངས་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་ཚོང་དོན་ཅུས་ཁྲོམ་རའི་མ་ལག་འཛུགས་སྐྲུན་ཁོའོ་
ཡི་ཁོའོ་ཀྲང་ལི་ནའེ་ཤོན་གྱིས། 2024ལོར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་ཁུལ་བསྐྲུན་པ་དེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རིག་གནས་
དང་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཡིད་
དབང་འཕྲོག་ཤུགས་དང་འགྲན་རྩོད་ནུས་པ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ། བཟའ་
བཏུང་དང་། རོལ་རྩེད། ཡུལ་སྐོར་སོགས་ཐོན་ལས་མང་པོ་
མཉམ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཐེབས་པ། ལས་རྣམ་
གསར་པ་དང་ཚོང་རྣམ་གསར་པ་ཐོན་པ། ཐོན་ལས་གྲུབ་ཆ་ལེགས་
སྒྲིག་དང་རིམ་སྤོར་ལ་སྐུལ་འདེད་ཐེབས་པ་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད། རྗེས་མར་གྲོང་ཁྱེར་ཚོང་དོན་ཅུས་ཀྱིས་མཚན་
མོའི་དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རིང་། འཛད་
སྤྱོད་པའི་སྣ་མང་ཅན་གྱི་དགོས་མཁོ་སྔར་བས་སྐོང་བ་དང་། དེ་
བས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཁོ་འདོན་བྱེད་
པ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱུན་མཐུད་དང་སྐྱོན་བྲལ་ངང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་རྒྱུར་
འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་སས“ལས་རྣམ་ལྔའི་འཕེལ་རྒྱས་ཁུལ”ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་ནས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཚན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）འཛུགས་སྐྲུན་ཚད་གཞི་
དང་བླང་བྱ་ལྟར་ལས་དོན་ཁག་ལ་བརྟན་པོའི་ངང་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། 2024ལོར། འདམ་
གཞུང་ས་ཁམས་མཚོན་རྟགས་ཐོན་རྫས་སྲུང་སྐྱོང་དཔེ་
སྟོན་ཁུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དངོས་སུ་འགོ་ཚུགས་པར་མ་
ཟད། དུས་རིམ་རང་བཞིན་གྱི་ཕན་འབྲས་ཀྱང་ཐོབ་
ཡོད།
གསར་འགོད་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་
གཞིགས་ན། ས་ཁམས་མཚོན་རྟགས་སྲུང་སྐྱོང་དཔེ་
སྟོན་ཁུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྟར་བྱས་རྗེས།
འདམ་གཞུང་རྫོང་གིས་འབྲི་གཡག་གི་ཐོན་ལས་ལ་
ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་འཆར་འགོད་དང་ལུགས་
མཐུན་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། གསོ་སྤེལ་དང་།
ཐོན་སྐྱོད། ལས་སྣོན། ཕྱིར་ཚོང་སོགས་ཚུད་པའི་

ཐོན་ལས་སྦྲེལ་ཐག་ཆ་ཚང་ཞིག་རིམ་བཞིན་བསྐྲུན་
ཡོད། ཕྱིར་ཚོང་གི་ཐབས་ལམ་མུ་མཐུད་ནས་རྒྱ་
སྐྱེད་བཏང་བ་བརྒྱུད། “འདམ་གཞུང་གི་འབྲི་
གཡག”གི་གྲགས་རྟགས་ཀྱི་ཟུར་སྣོན་རིན་ཐང་དང་
ཁྲོམ་རའི་འགྲན་རྩོད་ནུས་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་
ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། 2024ལོའི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རང་
སའི་གཡག་ཤ་ཁྲོམ་རར་ཕྱིན་ཚོང་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒོའི་
ཁྲོད། “འདམ་གཞུང་གི་འབྲི་གཡག”གི་ས་ཁམས་
མཚོན་རྟགས་ཀྱི་ཆེད་སྤྱོད་མཚོན་རྟགས་ལྡན་པའི་
གཡག་ཤ་བཏོན་མ་ཐག་གྲོང་མིའི་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པ་དང་། ཉིན་རེའི་ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་ཚད་རྒྱ་མ་
5000ཡས་མས་ཟིན་པ་དང་། ཉིན་རེའི་ཕྱིར་ཚོང་
ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་18ཟིན་ཡོད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）